

Висновки. «Дистанційна освіта», побудована на основі системи Claroline, є досить потужним і, водночас, зручним інструментом для забезпечення об'єктивного оцінювання якості підготовки і рівня отримуваних знань. Однак, обмеженість функціональності календаря ускладнює процес роботи адміністратора системи, а відсутність візуального таймера дезорієнтує студентів під час написання тестових завдань, при обмеженні їх по часу.

Література

1. *Новые педагогические информационные технологии в системе образования / под ред. Е. С. Полат. – М. : Академия, 2000. – 271 с.*
2. *Claroline.net - Open Source eLearning* <http://www.claroline.net/>

УДК 004.9, 378.146

Христина Зачковська

Львівський державний коледж декоративного і ужиткового мистецтва
ім.І.Труша

АВТОМАТИЗАЦІЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ В ЛДКДУМ ІМ. І.ТРУША

© Христина Зачковська, 2011

В роботі розглянуто проблему інформатизації вищих навчальних закладів. Наведено опис основних можливостей системи управління навчальним процесом “Деканат”, проведено аналіз практичного використання даної автоматизованої системи, який дозволяє зробити висновок, що автоматизація управління вищим навчальним закладом сприяє організації навчального процесу і забезпечує якісну підготовку фахівців.

Ключові слова: автоматизована система управління, інформатизація, організація навчального процесу.

In this article problem of informatization of higher educational establishment are described. Opportunities of the system of educational process “Dekanat” are described. The analysis practical usage of automated system results in the conclusion that automation control of higher educational establishment promotes the organization of educational process and provides the qualitative training of specialists.

Keywords: automated control system, informatization, organization of educational process.

Вступ. Інформаційні та комунікаційні технології за короткий час стали невід'ємною складовою сучасного суспільства. Питання всебічної

автоматизації управління навчальним процесом – питання сьогодення, тому що майже всі ВНЗ використовують автоматизовані системи управління для керування навчальним процесом. Щоб забезпечити ефективне функціонування ВНЗ потрібно досконало налаштувати систему управління навчальним процесом. Насамперед це необхідно для реалізації Болонського процесу та інтенсифікації діяльності ВНЗ. Найефективніший шлях інтенсифікації – інформатизація систем управління вищими закладами освіти на основі створення автоматизованих інформаційних систем та технологій, які забезпечують вирішення завдань обробки та використання інформації у процесі управління.

Основні можливості системи управління навчальним процесом “Деканат”. Пакет програм "Деканат" призначений для автоматизації планування та обліку навчального процесу в будь-яких вищих навчальних закладах України I-IV рівнів акредитації. Система поєднує в собі навчальні, методичні та інформаційні ресурси, тобто охоплює майже всі аспекти діяльності навчального закладу. Пакет побудований за клієнт/серверною технологією, що дозволяє створювати необхідну кількість робочих місць, які об'єднані в локальну мережу та працюють з єдиною базою даних. Використання додаткових web-сценаріїв забезпечує можливість доступу до бази даних в межах окремих програм Пакету з всесвітньої павутини Інтернет. Можливість здійснення обміну даними між пакетами. Використання надійного у функціонуванні серверу бази даних InterBase 6.0 (Inprise Corp.) або його варіанта FireBird, який не потребує адміністрування. Програма здійснює щоденне тестування, резервне копіювання бази даних та, при необхідності, відновлення бази даних. Це забезпечує високу надійність збереження даних та їх достовірність.

Пакет має зручний конструктор звітів, який дозволяє створювати та редагувати вже існуючі звітні документи. Звітні документи, які генерує Пакет, можна переглядати перед відправкою на друк в програмах MS Word, MS Excel, інтернет-браузері та додатково редагувати.

Пакет працює в операційних системах Windows 95/98/ME/NT/2000/2003/XP/Vista/7.

ПП “Політек-софт” пропонує ще допоміжні пакети, такі як “Колоквіум”, “Персонал”, “Абітурієнт”, “Бібліограф”, які використовуються для введення та збереження інформації тобто використовуються як банки даних.

Підсистеми програмного комплексу та сфери діяльності навчального закладу які автоматизуються зображено на рис.1.

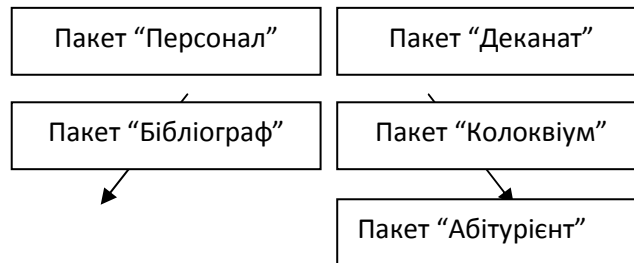
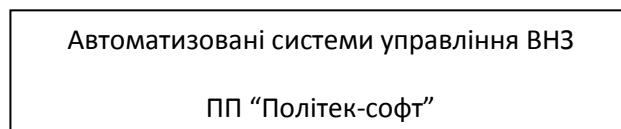

Рис.1. Підсистеми програмного комплексу ПП “Політек-софт”

Пакет “Деканат” дозволяє створити та підтримувати базу даних, в якій реєструється та формується така інформація:

- структура навчального процесу вищого навчального закладу (спеціальності, циклові комісії, навчальні плани, академічні та збірні групи, підгрупи, лекційні потоки);
- дані щодо всіх викладачів вищого навчального закладу та їх планового навантаження, розклад їх роботи;
- щоденні дані про фактичну роботу кожного викладача з кожної дисципліни;
- дані щодо всіх студентів вищого навчального закладу та подій, що відбуваються з ними під час навчання (оцінки, відвідування занять, рух студентів);
- аудиторний фонд вищого навчального закладу, його використання, розклад занять.

“Деканат” містить такі програми:

“Навчальний план” – програма для створення, редагування та обрахунку навчальних планів, отримання відповідних звітних документів, а також для полегшення формування множини вакансій пед. навантаження, виходячи з норм Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України №450 від 07.08.2002 (зокрема, визначення годин з консультацій, індивідуальних занять, заліків, усних та письмових екзаменів, державних екзаменів та державних атестацій, контрольних, розрахунково-графічних робіт та інших видів пед. навантаження для різних форм навчання - денної, вечірньої та заочної).

“Навчальний процес” – програма для формування в базі даних структури навчального процесу вищого навчального закладу; обчислення бюджету годин (навантаження) з кожної дисципліни, для кожної циклової комісії та в вищому навчальному закладі загалом, враховуючи проведення

занять в групах, підгрупах та потоках платного, державного та змішаного навчання; реєстрації даних щодо всіх викладачів; полегшення розподілу навантаження між викладачами з автоматичним обрахуванням загальної кількості годин навантаження за тиждень, півріччя та рік кожного з викладачів та для всебічного аналізу навчального процесу в вищому навчальному закладі; автоматичний друк звітних документів (робочий навчальний план для кожної академічної групи, закріплення викладачів за заняттями з кожного предмету в кожній з наявних груп чи підгруп, бюджет годин за всією сукупністю предметів (чи з кожного предмету) у закладі або в межах окремого підрозділу в кожному півріччі та за рік в групах державного, платного навчання та разом, звіт щодо планового пед. навантаження для кожного викладача, звіт щодо годин, прочитаних викладачами закладу в кожному місяці, початку поточного семестру та за рік, якісний склад викладачів навчального закладу, звіт щодо результату відбору та аналізу занять за заданим критерієм).

“Викладач” – програма для реєстрації даних про щоденне проведення занять викладачами з можливістю здійснення аналізу цих даних та автоматичним обчисленням загальної кількості годин, прочитаних кожним викладачем за поточний місяць, від початку семестру та за рік, зокрема, звітів за Ф. №2 та №3.

“Тарифікація” – програма для розрахунку та друку тарифікаційного списку викладачів ВУЗу згідно з Наказом Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України №102.

“Розклад” – програма для формування розкладу занять з можливістю деталізації на основі плану пед. навантаження та даних щодо аудиторного фонду. Програма забезпечує друк розкладу занять навчальних груп, розкладу зайнятості викладачів, заповнення аудиторій та ін.

“Студент” – програма для організації обліку студентів та відповідних подій, що фіксуються наказами (рух студентів та ін.), контролю успішності студентів (відвідування занять, оцінки) з можливістю аналізу даних. Забезпечує друк великої кількості звітів щодо розподілу студентів (Ф. 2-3 НК) та їх успішності (семестрові та річні відомості, аналіз статистики успішності, зведена відомість для диплому та ін.). Містить конвертор даних в програму Education.

“Додаток до диплому” - друк додатків до дипломів нової форми, що відповідає Наказу Міністерства освіти і науки, молоді та спорту України від 07.04.2000. Програма автоматично отримує з бази даних інформацію для друку, яка сформована програмою "ПС-Студент".

“Додаток до атестату” - друк додатків до атестатів, що видаються студентам, які вступили до вищого навчального закладу після закінчення 9-ти

класів. Програма автоматично отримує з бази даних інформацію для друку, яка сформована програмою "ПС-Студент".

“**Академ. довідка**” - друк академічних довідок. Програма автоматично отримує з бази даних інформацію для друку, яка сформована програмою "ПС-Студент".

До недоліків системи можна віднести:

- багатовіконний інтерфейс із великою кількістю різних параметрів та різних методів роботи в рамках одного вікна, відсутність підтримки технології “що бачиш, те і отримуєш”;
- практично всі сучасні інформаційні технології спрямовані на автоматизацію процесу управління та створення інтегрованих рішень не є універсальними стосовно апаратних платформ, зокрема стосовно серверів і клієнтів, більшість розглянутих систем базуються на програмній платформі, сумісній із InterBase Server 6.0;
- статичні параметри інтерфейсу, структури даних та логіки прийняття рішення, що потребує втручання в програмну реалізацію при змінах в технологіях управління навчальним процесом;
- не допускається можливість перехідних навчальних планів, не підтримується в повному обсязі база внутрішніх документів, істотно ускладнено інформаційний супровід систем.

Отже задача побудови ефективних методів та моделей оптимізації системи управління навчальним процесом у вищих закладах освіти є актуальною.

Висновки. Впроваджуючи системи управління навчальним процесом у ВНЗ полегшується діяльність та підвищується ефективність роботи. Перевага пакетів програмного забезпечення полягає в можливості обміну певними даними, оскільки під час одночасного використання програмного забезпечення різних виробників виникає проблема дублювання однакової інформації в різних інформаційних системах. Автоматизована система розроблена з урахуванням особливостей організації навчання за Болонським процесом.

Процес управління у вищих закладах освіти характеризується цілою сукупністю властивостей: складністю та невизначеністю, динамічним характером процесів та складним функціонування елементів системи управління. Аналіз та проектування систем управління навчальним процесом вимагає застосування математичних моделей та методів оптимізації. Існуючі методи в основному досить потужні і ефективні, але моделі, побудовані на їх основі є дуже складними, тому частина вітчизняних науковців займають безпосередньо цією проблематикою, метою яких є розробка моделей, методів

оптимізації та інформаційних технологій систем управління навчальним процесом в вищих закладах освіти.

Література

1. *Методи та моделі оптимізації системи управління навчальним процесом в вищих закладах освіти [Текст]: дис. канд. техн. наук: 05.13.06 / Трегубенко Ірина Борисівна; Черкаський держ. технологічний ун-т. - Черкаси, 2007. - 174 арк. - арк.125-135*
2. *Про затвердження Державної програми “Інформаційні та комунікаційні технології в освіті і науці” на 2006-2010 роки. Постанова Кабінету Міністрів України № 1153 від 07.12.05. -2005.*
3. *Кравчина О. Є. Інформатизація організаційно-управлінської діяльності в загальноосвітній школі// Інформаційні технології і засоби навчання. – 2008. – №3(7).*
4. *ПП “Політек-софт”. – Режим доступу: < <http://www.politek-soft.kiev.ua>>.*

УДК 709;4;710.5

Оксана Бойко¹, Наталія Дорош^{1,2}, Галина Кучмій², Олег Дорош³

¹ Львівський національний медичний університет ім.Д.Галицького,

² Національний університет «Львівська політехніка»,

³ Національний університет «Києво-Могилянська академія»

РОЗРОБКА ІНТЕРАКТИВНОГО НАВЧАЛЬНО-МЕТОДИЧНОГО КОМПЛЕКСУ ДЛЯ РОБОТИ ЗІ СТУДЕНТАМИ У РЕЖИМІ ВІДДАЛЕНОГО ДОСТУПУ

© Оксана Бойко, Наталія Дорош, Галина Кучмій, Олег Дорош, 2011

В роботі наведено опис структурної організації та програмної реалізації інтерактивного навчально-методичного комплексу для індивідуальної роботи зі студентами у режимі віддаленого доступу. Комплекс має модульну структуру та надає доступ до теоретичних матеріалів та практичних завдань з обраних дисциплін, а також дозволяє викладачу змінювати складність завдань та контролювати роботу студентів протягом тривалого часу.

Ключові слова: інтерактивна система, віддалений доступ, навчально-методичний комплекс.

In work the description of the structural organization and program realization interactive methodical complex for individual work with students in a mode of the remote access is given. The complex has modular structure and gives access to theoretical materials and practical tasks from the chosen disciplines, and